

V. Besvarelse af spørgsmål 6.

Spørgsmål 6:

Der udbedes en redegørelse for forsøgsresultater, der har haft erhvervsmæssig betydning, enten ved forbedret produktionsform eller øget produktion eller omsætning.

Besvarelse:

Kommissionen stiller ikke som betingelse for ydelse af bistand til industrien, at kommissionen senere får indseende med de pågældende virksomheders produktion eller regnskaber og har allerede af denne grund ikke materiale til rådighed, af hvilket man skulle kunne bedømme, i hvilket omfang resultaterne af Risøs virksomhed i almindelighed eller af konsultationer eller kontraktarbejder udført direkte for industrien har haft erhvervsmæssig betydning. Den fortsatte forbindelse med en række industrivirksomheder må imidlertid ses som udtryk for, at disse selv finder at kunne drage nytte af bistand fra Risø. Kommissionen er i øvrigt forpligtet til at behandle forespørgsler og udførte undersøgelser fortroligt i det omfang, de pågældende virksomheder ytrer ønsker herom, hvilket hyppigt er tilfældet. De retningslinjer, efter hvilke kommissionen bistår industrien, er nedfældet i et memorandum af 23. maj 1957*), og såvel konsultationer af uformel karakter som egentlige kontraktundersøgelser eller forsøg, der omfattes af memorandumets bestemmelser, tilrettelægges i overensstemmelse hermed, jfr. navnlig det i nævnte memorandum pkt. 9 anførte, hvor det hedder:

„Resultaterne af de forsøgs- og udviklingsarbejder, der iværksættes af kommissionen, skal vederlagsfrit kunne udnyttes af danske erhvervsvirksomheder (herunder elværker), dog at atomenergikommissionen i det enkelte tilfælde, hvor forholdene i ganske særlig grad måtte tale derfor, kan gøre udnyttelsesretten afgiftsbetinget.

For så vidt forsøgs- og udviklingsarbejder iværksættes af kommissionen efter aftale med fremmede institutioner, må den begrænsning, som aftalen måtte indeholde vedrørende udnyttelsesretten til resultaterne af disse arbejder, dog givetvis også respekteres af danske erhvervsvirksomheder.

I tilfælde, hvor der på foranledning af

danske enkeltvirksomheder eller grupper af enkeltvirksomheder er gennemført bestemte af den eller de pågældende virksomheder nærmere angivne forsøgs- og udviklingsarbejder — i givet fald mod dækning af de for atomenergikommissionen dermed forbundne udgifter — er den eller de pågældende virksomheder berettiget til at forbeholde sig udnyttelsesretten, dog kun såfremt sådan udnyttelse ufortøvet finder sted.“

Af undersøgelser og anden virksomhed på Risø, der allerede har fået eller står umiddelbart foran at få erhvervsmæssig betydning, kan, idet der i det hele i øvrigt henvises til besvarelserne af spørgsmål 3-5, fremhæves følgende:

a. *Strålesterilisering af medicinske utensilier*, der i en årrække nu er blevet udført af acceleratoranlægget i kontrakt for en række danske virksomheder i den pågældende branche, og hvor et nyt selskab, Radest A/S, er dannet med henblik på opførelse af et industrielt acceleratoranlæg (se i øvrigt besvarelsen af spørgsmål 4, sp. 1755-1758).

b. *Spiringshæmning af kartofler*, der sendes til Grønland (se besvarelsen af spørgsmål 4, sp. 1756).

c. *Isotopfremstilling*, hvor navnlig leverancerne til isotopcentralen er af betydning for erhvervslivet (se besvarelsen af spørgsmål 3, sp. 1739-1742).

d. *Bestrålninger af materialeprøver*, særligt til aktiveringsanalyser (se besvarelsen af spørgsmål 3, sp. 1739-1742).

e. *Metallurgiske undersøgelser og forsøg* udført direkte for industrivirksomheder i henhold til kontrakt (se besvarelsen af spørgsmål 4, sp. 1747) samt mere uformelle konsultationer udført af metallurgiafdelingen.

f. *Rådgivende bistand fra kemiatdelingen* vedrørende kemiske spørgsmål og udførelse af analyser under anvendelse af specialudstyr eller specialviden på Risø. Der er ydet bistand af denne karakter til virksomheder inden for olieindustri, metalindustri, lak- og farveindustri, elektronisk industri og rådgivende ingeniørfirmaer.

g. *Fremstilling af mutationsmateriale*, der indgår som et led i landbrugsforsøgsafdelingens samarbejde med danske plantefor-

*) Optrykt sp. 1839.